

عوارض فتوترابی:

مدفوع شل و سبز رنگ، قرمزی زودگذر پوست، تغییر رنگ پوست به قهوه ای و خاکستری، تب، اسهال، کم آبی بدن.

در چه شرایطی به تعویض خون نیاز است؟

زردی در عین حال که مشکل شایعی است و برای تعداد زیادی از نوزادان رخ می‌دهد؛ چنانچه به موقع درمان نشود، می‌تواند در درصد پایینی مشکل‌ساز شود.

در موارد افزایش شدید زردی خون که احتمال به وجود آمدن مشکلات مغزی در آن باشد؛ تعویض خون ممکن است انجام شود. مقدار زردی و شدتی که در آن نیاز به تعویض خون پیدا می‌شود با توجه به سن نوزاد و نارس یا رسیده بودن نوزاد مختلف است. در این موارد به پزشک خود اعتماد کنید و مطمئن باشید که پزشک نوزاد شما برای نوزادتان بهترین اقدام را در برطرف کردن زردی وی انجام می‌دهد.

زردی را چگونه می‌توان تشخیص داد؟

علامت زردی، زرد شدن سفیدی چشم، پوست و مخاطها است و باید نسبت به آن حساس بود. هرچه به پاها برسد یعنی عدد زردی بالاتر و نگران‌کننده‌تر است. در بسیاری از موارد ارزیابی چشمی، کافی نبوده و پزشکان با آزمایش خون، مقدار زردی و نوع زردی را تعیین می‌کنند.

البته همیشه زردی تنها علامت نیست. اگر در کنار زردی علائم دیگری مانند بی‌حالی یا خوب شیر خوردن و یا بالا و پایین بودن درجه حرارت بدن وجود داشت احتمال خطر بالاتر است و باید به پزشک مراجعه کرد.

درمان زردی چگونه است؟

برای درمان زردی برای نوزاد فتوترابی شروع می‌شود؛ در این روش از لامپهای مهتابی با نور آبی (لامپهای فلورسنت) جهت کاهش سطح زردی استفاده می‌شود.

نکاتی که در این مورد باید رعایت شود:

۱) حتماً چشم نوزاد باید پوشش داشته باشد.

۲) ناحیه تناسلی نوزاد، پوشش داشته باشد.

۳) پوست بدن نوزاد در مدت فتوترابی نباید چرب شود.

شما در این بروشور اطلاعاتی در مورد بیماری زردی دریافت می‌کنید و تا حدودی در مورد آنچه که در انتظار فرزند شما است آشنا می‌شوید. ولی به یاد داشته باشید که همه این موارد مختص نوزاد شماست؛ می‌بایست از ارائه این مطالب به دیگران خودداری نمایید.

ایکتر یا زردی نوزادی چیست؟

یکی از بیماریهای رایج در دوران نوزادی می‌باشد که تقریباً ۶۰ درصد نوزادان رسیده و ۸۰ درصد نوزادان نارس پس از تولد دچار درجاتی از زردی میشوند. در اثر تخریب گلبولهای قرمز، ماده ای به رنگ زرد به نام بیلی روبین در خون ایجاد میشود. این ماده به طور طبیعی به وسیله کبد از خون برداشته می‌شود و از آنجا که کبد نوزاد رسیدگی کامل را ندارد؛ در هفته اول تولد معمولاً این ماده در خون زیاد شده و سبب بروز زردی می‌گردد.

اگر در روزهای ۷-۲ باشد فیزیولوژیک محسوب می‌شود و اگر در ۲۴ ساعت اول تولد باشد و یا با بزرگی کبد و طحال و کم خونی همراه باشد؛ پاتولوژیک محسوب میشود. گاهی نیز زردی، ناشی از شیر مادر است.

مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر باهنر

عنوان: **ایکتر**

(زردی نوزادی)

راهنمای والدین

تهیه و تنظیم: واحد آموزش سلامت

تاریخ بازنگری: سال ۱۳۹۵

- ❖ از کافی بودن شیر خود برای تغذیه نوزاد اطمینان حاصل کنید؛ نوزاد باید حداقل ۴ الی ۶ بار پوشک خود را خیس کند.
- ❖ زرد شدن از صورت شروع شده و بتدریج به تمام بدن گسترش می یابد.
- ❖ رژیم غذایی مادر تأثیری بر روند بیماری ندارد.
- ❖ رنگ زرد شیر مادر باعث بروز زردی نمیشود.
- ❖ اگر پزشک دستور به گرفتن نمونه ادرار داده است طبق راهنمایی پرستاران، از نوزاد خود نمونه گیری ادرار را انجام دهید.
- ❖ جهت چک مجدد زردی حداقل ۲۴ - ۴۸ ساعت بعد از ترخیص به پزشک اطفال مراجعه کنید.
- ❖ در صورتی که نوزادتان مبتلا به فاویسم (حساسیت به باقلا و بعضی داروها) می باشد، دقت بیشتری داشته باشید، زیرا احتمال زردی در نوزاد شما بیشتر است. به توصیه های پرستاران در مورد فاویسم دقت کنید.

منابع:

- ونگ، د، هاکنبری، م، ویلسون، د، ۱۳۸۹. کتاب مرجع پرستاری کودکان ونگ، ترجمه شده توسط سامی، پ، ویرایش هشتم، تهران: انتشارات بشری و تحفه.
- صلاح زهی، ه، خجسته، ف، نظریور، س، ۱۳۸۸، پرستاری بهداشت مادران و نوزادان، ویرایش دوم، چاپ هفتم، تهران: گلپان.

آدرس: کرج - ابتدای جاده چالوس - سه راه عظیمیه - مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر باهنر

تلفن: ۰۲۶-۳۲۵۰۰۱۲۳

نشانی وب سایت بیمارستان: <http://bahonar.abzums.ac.ir>

عوامل زمینه ساز زردی:

- ناسازگاری گروه خونی مادر و نوزاد (مادر O و نوزاد A یا B)
- وجود عفونت در نوزاد
- کم کاری تیروئید
- تأخیر در دفع مدفوع
- تغذیه ناکافی با شیر مادر
- دیابت مادر
- مصرف برخی داروها توسط مادر
- پلی سیتمی یا پرخونی
- نارس بودن نوزاد (زیرا احتمال عفونت بالاتر است، عمر گلبول قرمز در این نوزادان کمتر است و کبد کارایی کمتری دارد).

نکات مورد توجه مادران:

- ❖ قطع شیر دهی توصیه نمی شود مگر با نظر پزشک
- ❖ استفاده از لامپهای مهتابی خانگی تأثیری در درمان ندارد.
- ❖ ازدادن هر نوع ماده غذایی غیر از شیر مادر (مانند آب قند، ترنجبین) خودداری نمائید. هر چه نوزاد شیر بیشتری بخورد زردی او سریعتر برطرف می شود.

